

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: Farmakologia	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obowiązkowy
Wydział PUM	Wydział Medycyny i Stomatologii
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Specjalność	-
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	3 rok / semestr V i VI
Liczba przypisanych punktów ECTS	5
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	wykłady- 7, wykłady e-learnig – 13, seminaria – 15, ćwiczenia - 45
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się *	☐ zaliczenie na ocenę: ☐ opisowe ☐ testowe ☐ praktyczne ☐ ustne ☐ zaliczenie bez oceny ☒ egzamin końcowy: ☐ opisowy ☒ testowy ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	Prof. dr hab. n. med. Marek Drożdżik
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	Prof. dr hab. Mateusz Kurzawski, tel. 91 466 1589, e-mail: mateusz.kurzawski@pum.edu.pl
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Katedra Farmakologii PUM Al. Powstańców Wlkp. 72 70-111 Szczecin
Strona internetowa jednostki	www.pum.edu.pl/wydzialy/wydzial-medycyny-i-stomatologii/zaklad-farmakologii-doswiadczalnej-i-klinicznej
Język prowadzenia zajęć	polski

* zaznaczyć odpowiednio, zmieniając ☐ na ☒

Informacje szczegółowe

Cele zajęć		1. Zrozumienie podstawowych pojęć z zakresu farmakologii oraz podstawowych mechanizmów działania leków. 2. Zapoznanie studenta z mechanizmami działania i wskazaniami poszczególnych grup środków leczniczych. 3. Zdobywanie wiedzy na temat ważniejszych działań niepożądanych leków oraz interakcji leków. 4. Zapoznanie z zasadami wypisywania leków na receptę.
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	Podstawowa wiedza z zakresu anatomii, histologii, fizjologii i patofizjologii człowieka. Podstawy chemii, biochemii i mikrobiologii.
	Umiejętności	Umiejętność wykorzystywania dostępnych źródeł informacji oraz poprawnego wnioskowania na podstawie danych z różnych źródeł. Umiejętność czytania ze zrozumieniem literatury medycznej
	Kompetencji społecznych	Nawyki samokształcenia, praca w zespole oraz potrzeba dalszej edukacji.

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do) efektów uczenia się dla kierunku	Sposób weryfikacji efektów uczenia się*
W01	zna i rozumie mechanizmy działania leków oraz farmakokinetykę i biotransformację poszczególnych grup leków	K_C.W18	W, K, ET
W02	zna wskazania oraz przeciwwskazania do stosowania leków, ich dawkowanie, działania niepożądane i toksyczne oraz interakcje między lekami	K_C.W19	W, K, ET, SP
W03	zna i rozumie zasady terapii zakażeń wirusowych, bakteryjnych, grzybiczych i pasożytniczych	K_C.W20	W, K, ET, SP
W04	zna i rozumie zasady zapobiegania oraz zwalczania bólu i lęku oraz farmakologię leków stosowanych w stanach zagrożenia życia	K_C.W21	W, K, ET, SP
W05	zna zasady zapisywania wybranych postaci leków gotowych i recepturowych na receptę	K_C.W22	S, K
W06	rozumie związki między nieprawidłowościami morfologicznymi a funkcją zmienionych narządów i układów, objawami klinicznymi a możliwościami diagnostyki i leczenia,	K_E.W01	W, K, ET, SP
W07	zna neurologiczne skutki przewlekłe zażywanych leków	K_E.W06	W, K, ET
W08	zna przyczyny i mechanizmy zatrzymania krążenia i oddychania oraz zasady prowadzenia reanimacji i postępowania po reanimacji	K_E.W17	W, K, ET, SP

U01	dawkuje i zapisuje leki według wskazań	K_C.U08	S, K
U02	przepisuje leki, z uwzględnieniem ich interakcji i działań ubocznych	K_F.U12	S, K
K01	wykazuje nawyk samokształcenia i uczenia się przez całe życie	K_K01	O, PS
K02	potrafi współdziałać i pracować w grupie oraz dbać o bezpieczeństwo pracy własnej i innych	K_K03	O, PS

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć								
lp. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć						
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning	Inne formy
W01	K_C.W18	X	X	X			X	
W02	K_C.W19	X	X	X			X	
W03	K_C.W20	X		X				
W04	K_C.W21	X	X	X			X	
W05	K_C.W22		X	X				
W06	K_E.W01	X	X	X			X	
W07	K_E.W06	X		X			X	
W08	K_E.W17	X	X	X				
U01	K_C.U08		X	X				
U02	K_F.U12		X	X				
K01	K_K01		X	X				
K02	K_K03			X				

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH			
lp. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
Semestr zimowy			
Wykłady			
Seminaria			
TK01	Wstęp do farmakologii	2	W01, W02
TK02	Leki wpływające na układ przywspółczulny	1	W01, W02, W04, W08, W06, K01
TK03	Leki wpływające na układ współczulny	2	W01, W02, W04, W06, W08, K01
TK04	Antagoniści kanałów wapniowych	1	W01, W02, W06, K01
TK05	Leki wpływające na układ RAA	1	W01, W02, W06, K01
TK06	Leki moczopędne	2	W01, W02, W04, W06, W08, K01
TK07	Leki stosowane w chorobie niedokrwiennej i niewydolności krążenia	2	W01, W02, W04, W08, W06, K01

TK08	Leki hipolipemizujące	1	W01, W02, W06, K01
TK09	Leki stosowane w terapii cukrzycy	2	W01, W02, W06, K01
TK10	Zasady wypisywania recept na leki recepturowe	1	W05, U01, U02, K01
Ćwiczenia			
TK01	Leczenie nadciśnienia tętniczego	1	W01, W02, W06, W08, K01, K02
TK02	Leki przeciwplatekcyjne.	1	W01, W02, W06, K01, K02
TK03	Leki działające na osoczkowy układ krzepnięcia	2	W01, W02, W06, K01, K02
TK04	Leczenie otyłości	1	W01, W02, W06, K01, K02
TK05	Glikokortykosteroidy	2	W01, W02, W06, K01, K02
TK06	Hormony płciowe i ich analogi	2	W01, W02, W06, W08, K01, K02
TK07	Leki stosowane w chorobach tarczycy i wpływające na gospodarkę wapniową.	2	W01, W02, W06, K01, K02
TK08	Hormony przysadki	1	W01, W02, W06, K01, K02
TK09	Powtórzenie materiału z semestru V	1	W01, W02, K01, K02
TK10	Zasady wypisywania recept na leki gotowe	2	W05, U01, U02, K01, K02
Symulacja			
E-learning (wykłady)			
TK01	Wiadomości wstępne z farmakologii	1	W01, W02
TK02	Leki działające na układ autonomiczny	1	W01, W02, W04
TK03	Autakoidy	1	W01, W02
TK04	Leki antyarytmiczne	1	W01, W02, W04, W06
TK05	Leki stosowane w nadciśnieniu tętniczym	1	W01, W02, W04, W06
TK06	Leki stosowane w chorobie niedokrwiennej serca	1	W01, W02, W04 W06
TK07	Leki wpływające na hemostazę	1	W01, W02, W06
TK08	Leczenie cukrzycy	1	W01, W02, W06
TK09	Leki stosowane w chorobach tarczycy i osteoporozie	1	W01, W02, W06
TK10	Glikokortykosteroidy	1	W01, W02, W06
Semestr letni			
Wykłady			
TK01	Leki przeciwdrobnoustrojowe -wstęp	1	W01, W02, W03
TK02	Lek przeciwwirusowe	1	W01, W02, W03
TK03	Leki znieczulenia miejscowego	1	W01, W02, W07
TK04	Leki znieczulenia ogólnego	1	W01, W02, W08

TK05	Leki immunosupresyjne i przeciwnowotworowe	1	W01, W02, W06, W07
TK06	Leki przeciwbólowe	1	W01, W02, W04, W06, W07
TK07	Leki przeciwpadaczkowe	1	W01, W02, W06, W07
Seminaria			
Ćwiczenia:			
TK01	Leki przeciwbakteryjne	4	W01, W02, W03, K01, K02, W07
TK03	Leki przeciwgrzybicze, przeciwrobacze, środki odkażające	2	W01, W02, W03, K01, K02
TK04	Podsumowanie wiadomości z leczenia chorób zakaźnych	2	W01, W02, W03, W04, W06, K01, K02
TK05	Nieopiodowe leki przeciwbólowe	2	W01, W02, W04, W06, W07, K01, K02
TK06	Opioidowe leki przeciwbólowe	2	W01, W02, W04, W06, W07, K01, K02
TK07	Leki znieczulenia miejscowego	2	W01, W02, W04, W07, K01, K02
TK08	Leki nasenne, uspokajające i przeciwłkowe	2	W01, W02, W04, W06, W07, W08, K01, K02
TK09	Podsumowanie wiadomości z leków p/bólowych i działających na OUN	2	W01, W02, W06, W07, K01, K02
TK10	Leki stosowane w leczeniu choroby wrzodowej	2	W01, W02, W06, K01, K02
TK11	Leki stosowane w chorobach układu pokarmowego	2	W01, W02, W06, K01, K02
TK12	Leki stosowane w chorobach układu oddechowego	2	W01, W02, W04, W06, W08, K01, K02
TK13	Podsumowanie wiadomości z leczenia chorób układu oddechowego i pokarmowego	2	W01, W02, W04, W06, K01, K02
TK14	Receptura – powtórzenie wiadomości i ćwiczenia praktyczne	2	W05, U01, U02, K01, K02
TK15	Receptura – powtórzenie wiadomości i zaliczenie	2	W05, U01, U02, K01, K02
Symulacja			
E-learning (wykłady)			
TK01	Leki psychotropowe	1	W01, W02, W04, W07
TK02	Leki przeciwpsychotyczne, przeciwdepresyjne	1	W01, W02, W07
TK03	Leki biologiczne	1	W01, W02

Zalecana literatura:
Literatura podstawowa
1. Farmakologia i toksykologia. Mutschler E, Geisslinger , Kroemer HK, Ruth P. wyd.4 , MedPharm, Wrocław 2016
2. Farmakologia Rang i Dale. Rang HP, Dale MM i wsp. Urban and partner, Wrocław 2014
Literatura uzupełniająca
1. Farmakologia po prostu. Ryszard Korbut. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007
2. Recepty Zasady wystawiania. Grażyna Rajtar-Cynke. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2019.

Nakład pracy studenta	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h] W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	67
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	20
Przygotowanie do egzaminu	40
Zapoznanie się z materiałem wykładów w formie e-learningu	13
Summaryczne obciążenie pracy studenta	160
Punkty ECTS	5
Uwagi	

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny

EU – egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZC – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O – ocena aktywności i postawy studenta

SL – sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

i inne